

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhiju
iznosa 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonement für die
Monarchie vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS



Izlazi u 11 ura prije podne ostal nedjelje
i svatka svaki dan.

Esce ogni giorno alle 11 ant. eccetto
nelle domeniche e festa.

Erscheint, ausser an Sonn- u. Fester-
tagen, täglich um 11 Uhr Vormittag.



3 HELLER

Za svitjenje objava u
»Monarhiju« plaća
se za svaku riječ 2 para.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'arvini
nel »Notiziario d'affari«
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minimale
30 centesimi.

Jedes Wort im »Kleinen
Anzeiger« kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije i Vrnjetić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

PARTE ITALIANA.

TELEGRAMMI.

Il Parlamento ungherese.

Budapest, 27. — La seduta di ieri del parlamento incominciò subito dopo le 10. Si passò tosto all'elezione del presidente. Ad unanimità fu eletto Giulio Justh. La elezione fu salutata con clamorosi applausi. I deputati nazionalisti votarono con schede bianche. A primo vicepresidente fu eletto Navay del partito costituzionale ed a secondo Rakovsky del partito popolare.

Il presidente Justh dalla tribuna presidenziale ringrazia per l'elezione e promette che anche in avvenire osserverà strettamente il regolamento; disse, che ancora non si è pervenuto al confine che divide il triste passato e l'avvenire pieno di speranze. I cattivi consiglieri della corona cacciarono con forza i rappresentanti del popolo dal parlamento, ed ora dopo il burrascoso passato quasi sorpresi guardiamo in un migliore avvenire. Il compito del parlamento sarà di ripristinare l'equilibrio fra la sovranità della Corona e del popolo (Grida di: »cleyen!«) Il presidente indi dichiara il parlamento costituito.

Il conflitto doganale.

Vienna, 27. — Il ministro presidente Wekerle è arrivato qui coi segretari Saterenyi e Popovici. Il ministro Goluchowsky è venuto nel palazzo del ministero ungherese, ed ha conferito con il Wekerle.

La Duma dell'impero.

Pietroburgo, 27. — Ieri alle ore 2 1/2, pom. fu aperta la seduta della Duma nella quale sono presenti tutti i ministri eccetto quelli della guerra e della marina.

Il ministro presidente Goremykin prelesse la risposta del gabinetto all'indi-

rizzo. La lettura durò 17 minuti, alla quale partecipò anche il granduca Nikola Mihajlovic. La risposta del governo è accolta con grande silenzio. Dopo di ciò parlarono più oratori, i quali tutti criticarono aspramente le dichiarazioni del governo. Dopo i discorsi ebbe luogo una pausa di mezz'ora.

Quando alla ripresa della seduta si parlava aspramente contro i ministri, alle 6 ore si alzò il ministro della giustizia e disse, che le attuali leggi hanno dei difetti, ma egli spera che potrà col l'aiuto della Duma creare le nuove.

La Camera infine accolse ad unanimità la risoluzione colla quale esige la dimissione del ministero.

NOTIZIE.

L'operetta »dottor Gasparo« al Giu- dizio di Pola.

Oggi veramente si è data soltanto l'introduzione. Il maestro di musica Giulio Smareglia ha presentato la petizione contro A. R. pel pagamento di un importo di Corone 250 quale terza rata del prezzo al quale il compositore vendette ad A. R. l'opera sua, salvo altre condizioni. Su quella petizione si pertratta oggi nel mentre il nostro giornale va in macchina. Le ragioni dello Smareglia difende l'avv. Luginja, quelle dell'impetite, l'avv. Basseggio.

Varie.

Nuove crisi in vista.

Il proverbiale »fortwursteln«, il passarsela da oggi a domani come meglio si può, il sistema di governo del defunto conte Taaffe, non è sparito con lui dalla scena politica in Austria.

Ma per quanto gli uomini politici della Monarchia s'industriano di evitare scogli e burrasche, non lo possono fare e le crisi si seguono l'una all'altra.

Vilin brate starče Milota, kada sine mlado na iztoku sunce, pripazi kamo koso okom svrne tako dvore sagradi. Milota vilu posluhuo, dočekao mlado sunaše, na briegu kuću sagradio i čvrtim ju zidom obzidao, i žmjinj joj ime nadjenao.

Bilo to davno, predavno i minulo.

Sada visoka oćadjala kula diže se oštro nebu pod oblake, da jošter prkosi buru vremena. Oholo, preuzetno nam kužuje, da se je igrala sa mljetačkim glavama, da je danju i noću slušala riku topova i grokante pušaka, da je niemo, ravnodušno primala svaku navalu nikad sitoga proždrljivoga lava u same prsi svoje i tri krat ga oćdjerala. Te mračne, vlažne, studene zidine o koje se niti brbljan neće da ovije, razdragano nam pričaju kako su ugostile krvnu braću svoju — preko Učkare — Krata i Nikolu Frankopana, smjelog jurišu, lukavog Frankolu — senjske sokolove, koji na dohvat pružile bliznicu ruku da uzmagu srušiti orijaša, koji je poplakaao svijet po suhome i mokrome.

Ali nećujete li kako muklo odjekuje jaka sa dubine te grešne aveti, crne kule, nevolje naše. Mučeni i izisani neposlušni podanici — nekad smjeli ratoborci, koji nisu puhali u isti rog svojih gospodara,

Chi se ne va?

Gli uni dicono, che ne va Wekerle, il ministro-presidente ungherese, stretto da una parte dagli obblighi assuntisi e dall'altra dai partiti avanzati magiari, o meglio dal partito, imperocché quando trattasi di allargare le libertà della loro patria, i Magiari sono tutti un solo uomo. Sicché, con tali tendenze dei propri più influenti colleghi al ministero, il Wekerle non potendo fare nessuna »concessione« all'Austria, è la per dare le dimissioni.

Ma un tanto è probabile che faccia il ministro-presidente principe Hohenlohe; anzi le notizie più recenti danno per certe le sue dimissioni. Se ciò si avvererà anche in questa parte della Monarchia, il governo od almeno il ministro presidente si dimetterà per la medesima ragione, per la quale Wekerle in Ungheria.

La differenza consisterà nella motivazione.

A Budapest si dirà: Wekerle non voleva cedere di un punto nei diritti dell'Ungheria; a Vienna, invece, si dirà: gli Czech non permettono che si faccia la riforma elettorale.

Ma la scusa non sarà che tanto; un pretesto di più per provare ai popoli dell'Austria ed al mondo intero, che costituzionalmente non si va avanti né al di qua, né al di là della Leitha.

Perciò noi siamo ancora dell'opinione, che il suffragio universale lo avremo contro l'attuale parlamento, in via di ordinanza del Sovrano. E ben venga questo atto »anticostituzionale«; quanto prima, tanto meglio!

HRVATSKA STRANA.

BRZOJAVKE.

Ugarski sabor.

Budimpešta, 27. — Jučerašnja je saborska sjednica počela oko 10. Odmah

na uzdar i plaću svojeg junačstva padali su u okove u dubinu te djavolske špilje a izmoždjeni grohnuli su i gnjila — iztrošila je mračna tama — mračna duša feudalnog tiranina.

Hrdja pako prihvatila se čvršće željeza, gladni moljci izješe krasne izprave pisane krvlju patnika naroda i sve je po malo dan na dan propadalo, minulo, izčežavalo, dok nije došlo vrijeme da se sama zemlja Bogu protuži, gdje tudji tera pito-mog sa svoje domaje, gdje se živom krak zrak božjega sunca, koja i crva po zemlji gmižućega oživa. Tada negda ona te ista vila sa Učke nam majke progovori, nekako zagonetno ali stalno i razumljivo:

Čovječe budi svoj, čovječe u tebi je sva hrabrost i moć — nevolja i pokora — sve je u tebi, broj! Nije prestalo borbe na krv i na nož, ali ta borba preobrazila lica, svjetina sada ne sljedi slijepo, nećujno svoga vodioca, već svaki stvara, djeluje za sebe, a svi skupa grade sreću, blagodat sveukupnu i sebi samom.

Kao roj pčela, koje marljivo, trudno i mučno sabiru obličuće od cvijeta do cvijeta med i nose u košnicu — ul svoj znadu da brane i obrane u svojoj jednosti

se je prešlo na izbor saborskoga predsjednika. Jednoglasno je izabran Julije Justh. Ovaj je izbor pozdravljen burnim pljeskom. Narodnostni zastupnici gl svažahu bielim ceduljama. Prvim predsjednikom izabran je Navay od ustavne stranke, a drugim Rakovszky od pučke stranke.

Predsjednik Justh sa predsjedničkoga mjesta zahvalio se na izboru, obeća da će se i u buduće vjerno držati poslovnika; reče, da se još nije stiglo do medjaša, koji dieli žalostnu prošlost i budućnost punu nade. Zli savjetnici krune silom iztjeraje narodne zastupnike iz sabora, a sada poslie strahovite prošlosti iznenađeni gledamo u koju budućnost. Reče, da će saborova zadaća biti uzpostaviti ravnovjesje između suverenosti krune i naroda. (Poklici: »eljen!«) Iza toga je predsjednik proglasio parlamenat konstituiranim.

Carinski spor.

Beč, 27. — Ministar predsjednik Wekerle stigao je ovamo sa tajnicima Saterenyim i Popoviciem. Ministar Goluchowski došao je u palaču ugarskoga ministarstva, te je duže vrijeme konferirao s Wekerlom.

Gosudarstvennaja Duma.

Petrograd, 17. — Jučer u 2 1/2, sata otvorena je sjednica dume, u kojoj su prisutni svi ministri osim ministra rata i mornarice.

Ministar predsjednik Goremykin protičao je odgovor kabineta na adresu. Čitanje je trajalo 17 časova, koje mu je prisustvovao i veliki knez Nikola Mihajlovic. Sa dubokom šutnjom primljen je odgovor vlade. Nakon toga govorilo je više govornika koji su svi osudili izjavu vlade. Iza tih govora bila je pauza od 1/2 sata.

Kad se je u daljnjoj sjednici oštro govorilo protiv ministara, ustao je u 6 sati

od najvećeg neprijatelja i medjeda su kadre da obestvje — tako je i čovječja skupina, čovjek sam za sebe je nemoćna gromada mesa, tek u udruženju sa braćom dodje do svoje spoznaje, do svoje vlastite moći, do svoje svemožne veličine. Za to braćo, stvoriste Čitaonu — tu košnicu pčelarsku — da se u njoj upoznate, pomognete, razjadate, razbistrite, uozbiljite, da si pjesmom sladite dušu, da si ugodnim razgovorom razgalite grudi — da se čitanjem oplemenite, da si učenjem razbistrite djelokrug vašeg pojimanja, da u bratskoj slozi i međusobnom saobraćaju dodjete do prave spoznaje vaših dužnosti i vaših potreba. U Čitaoni naći ćete pravo uporište za vaš dalnji rad, za svoju blagodat i za blagodat otadžbine. Radeći tako pomno i marljivo, složno i uporno, očistite čete si dom od drača, postat ćete moćni i snažni, a neprijatelji će zabežeknuti gledati u tu novu snagu vašu, i neće biti sile na svijetu koja će moći odoliti vašoj volji, vašoj čistoj hrvatskoj duši.

Radite tako i spašen biti će narod, a Učka majka blagosiljivati će vriedne si-nove svoje kao pravu djecu svoju! Mladici će vilenjaci sa posestricami vilami tada zaplesati!

A. T.

Otvorenje Čitaonice u žmjinu.

Dobrotom primili smo ovaj pozdrav od našeg uvaženog romanopisca g. A. T., što se je pročitao prigodom svečanog otvorenja »Hrvatske Čitaonice« u žmjinu dne 24. o. mj.

Veleštovana Gospodo! Stara je neka priča, naučila me je stara baka vješta baljica, a vjerujte imade u njoj suhe istine. Nekada, bilo to davno — predavno, kad bijaše na svijetu nekrštenih ljudi, vile kolo vodile na vršku Učke nam majke. Svarog silni, vidovni Bog, volio je Hrvate, pristupi k vilama i ovako besjedi:

Čuj ti mene, vilo vilogorko! Kada grane žarano sunaše, čedo moje mlado, sadji vilo u Istru planinu i pripazi moje čedo mlado! Kamo zlaćano sunaše koso svojim okom sjevne, naći ćeš starca Milota, dobra Hrvata, srdcu momu draga. Reci ti njemu, da sagradi kuću na onom brežuljku kud mlado čedo moje okom svrne i da se tute udomi, ali da svedjer žmirke pazi na napasti dindušmana svoga. Vilogorka u cik zore, tek je zora pero pomolila, umije se u Čepiću vilo hladnoj i projuri u vijoru bure i susreta starca Milota i stane da čeka mlado čedo, zlaćano sunaše.

NOVO SKLADIŠTE POKUĆTVA!

A. Žunić & Co., Pula

na uglu ulice Via S. Martino i Circonvallazione

Novouređeno skladište svakovrstnog pokućstva: zrcala, slika, stolica, divana itd. itd.

CIENE UMJERENE.

NOVO SKLADIŠTE POKUĆTVA!

ministar pravde te je rekao, da postojeći zakoni imaju manjkavosti, ali da se on nada, da će s dumom moći izvoditi nove zakone.

Kuća je primila jednoglasno rezoluciju, u kojoj se traži odstup ministarstva.

VIESTI.

Mjestne.

Javna vježba Sokola.

Danas donášamo raspored javne vježbe, što ju »Prvi Istarski Sokol« u Puli predvodi na duhovski ponedjeljak dne 4. rujna 1906. u kazalištu Politeama Ciscutti sa glazbom c. i k. ratne mornarice.

1. A. Dvořák: »slavenski plesovi«, svira glazba; 2. Nastup članstva k prostim vježbama uz pratnju glazbe; 3. Vježbe članstva na spravama; 4. Proste vježbe pomladka sa vjencima uz pratnju glazbe; 5. Vježba pomladka na spravama; 6. Vježbe prednjačkog zbora na spravama; 7. Vježbe prednjačkog zbora sa čunjevima uz pratnju glazbe. Blagajna se otvara u 7^{1/2} s. večer. — Početak vježbe točno u 8^{1/2} sata na večer. Ulaznice: Ulaznica i kruna po osobi. Lože u prizemlju K 6, u I. redu K 4, sjedala na pozornici K 1. Ulaz na galeriju 40 para, rezervirano sjedalo na galeriji 40 para. Ulaznice za sjedala i lože mogu se kupiti u Narodnoj tiskari, Via Giulia br. 1, u Posujilnici Clivo S. Stefano br. 9 i kod staroste L. Križa, Via Muzio br. 16, a zadnji dan kod blagajne. Posebni pozivi se neće slati.

Za podružnicu Družbe u Puli.

Podružnici sv. Cirila i Metoda u Puli darovali su: Joza i K. R. D. i K. A. T. i K. J. P. 40 p, P. Ž. 20 p, a to s nekom opaskom na posljednji koncert u Belvedere, koje nemožemo priobćiti. — Hvala jim!

Razne.

Telefonski spoj u Istri.

Ministarstvo trgovine naložilo je poštanskom i brojavnom ravnateljstvu da javi trgovačko-obrtničkoj komori, da je vlada sporazumna sagraditi nužne telefonske pruge po Istri ali pod uvjetom, da zainteresovana mjesta doprinesu 30 po sto troškova za namještenje. Izim toga morat će svaka postaja imati odnosi najmanji broj predplatnika. U Istri bile bi ove telefonske pruge: 1. Trst, Pazin, Pula; 2. Trst, Kopar, Izula, Piran, Portorose, Buje; 3. Trst, Grožnjan, Oprtalj, Motovun, Vižinada, Višnjani, Poreč; 4. Pula, Vodnjan, Bari, Rovinj.

Wetterbericht

des k. u. k. hydrograph. Amtes in Pola von Heute 7 Uhr früh.

POJA: Barometerstand 64.4
Temperatur Celsius + 18.7
Wind: Kalm
Bewölkung 3
Seegang (0—4) 2
Regenmenge 0 mm
OHEB: Barometerstand 68.9
Temperatur Celsius + 18.0
Wind NW
Bewölkung 0
Seegang 1
Regenmenge 0 mm

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr.
Odgovorni urednik: J. Kusak.

Notiziario d'affari.

Mali oglasnik - Kleiner Anzeiger

RAGAZZA ONESTA, capace nel conteggio e conoscitrice delle lingue tedesca, italiana, croata o slovena, trova occupazione quale venditrice in un negozio. Per informazioni rivolgersi all' »amministrazione dell' »Omnibus«.

IZNAJMLJUJE SE soba s pokućstvom i posebnim ulazom. Via Circonvallazione 35, prizemno.

POKUĆTVO prodaje se radi preseljenja, pobje kod F. Barbalica, Via Circonvallazione 35, prizemno.

CASSONI di diverse grandezze vendonsi a prezzi convenienti. Rivolgersi all' »amministrazione dell' »Omnibus«.

Istrianer Weinbaugenossenschaft

in
POLA

hat stets am Lager Istrianer und dalmatiner Weine bester Qualität.

Istrianer rot und weiss
Weine von 36 bis 40 K
Roter Terranowein 1. Qualität 44 » 48 »
Muskateller weiss 50 » 60 »
Muskat dessert hochfein 100 — »
Lissaner Vugava 70 — »
Dalm. Blutwein 50 — »
Opollo 44 — »
» hochfein 56 — »
Alle Preise verstehen sich per 100 Liter franco POLA. Weinproben werden auf Verlangen in die Wohnung gestellt. Bestellungen können mündlich in Komptoir Clivo S. Stefano Nr. 9., parterre, brieflich, oder telephonisch (Tel. Nr. 26.) erfolgen und werden sofort ausgeführt.

OGLAS.

Tvornica opeka građevnog poduzetnika

Jakova Ljudevita Münz-a u Borutu

prodaje od 10. svibnja počam svoje proizvode, i to:

običnu opeku	29 × 14 × 6 ^{1/2} „
malu „	26 × 13 × 6 ^{1/2} „
dvostruku „pierettu“	20 × 10 × 8 „
„pierettu“	20 × 10 × 4 „
„Tavelle“	20 × 10 × 2 „
„Coppi“ do 40 % dugačku	

te svaku drugu mjeru po naručbi — najbolje kakvoće.

Naručbe se primaju u pisarni Via Stazione — PGLA.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' »OMNIBUS«.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugnih dijelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te čisto bez ikakvog oibitka. plaća od istoga 4^{1/2} %.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz, uz otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane osim jula i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Clivo S. Stefano br. 9. prizemno desno, gdje se dobivaju pobje informacije.

Ravnateljstvo.

TIMBRI DI KAUTSCHUK

Brzjav!

Amerikanskoj trgovačkoj kući (pokraj tržišta, kioski Priora) stigao je bogati izbor robe zadnje mode za ljetnu sezonu, uz cene za čudo nizke.

PREGLEDAVANJE SLOBODNO! ULAZ BEZPLATAN!